

**ЗАВДАННЯ II ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ІСТОРІЇ.
10-Й КЛАС. 2023-2024 н. р.**

Термін виконання завдання – 120 хвилин

Загальна кількість балів – 86

ЗАВДАННЯ 1. Виконайте тестові завдання.

1.1. Хто займав престол Кримського уділу Золотої Орди й, скориставшись її розпадом, проголосив незалежність?

- а) Ольгерд Гедимінович;
- б) Костянтин Острозький;
- в) Хаджі І Гірей (Герай);
- г) Дмитро Вишневецький (Байда)

1.2. Про кого з діячів йдеться в уривку з історичного джерела: «Самозакоханий, метушливий, любитель театральних поз, молодий кайзер Вільгельм II швидко посварився із владним канцлером, який не терпів дилетантів, а тим більше їхнього втручання у свою політику. Між ними виникли серйозні розбіжності, перш за все, у питанні відношення до Росії. Старий канцлер, на відміну від кайзера, завжди вважав війну проти Росії не тільки шкідливою, а й згубною для Німеччини...»?

- а) Отто фон Бісмарка;
- б) Бенжаміна Дізраелі;
- в) Вільяма Гладстона;
- г) Пауля фон Гінденбурга.

1.3. «Самостійна, суверенна Україна, соборна, ціла й нероздільна, від Сяну й Кубані, від Карпат по Кавказ...», – таке гасло на початку XX ст. сформулював:

- а) М. Міхновський;
- б) А. Шептицький;
- в) І. Боберський;
- г) В. Липківський.

1.4. У ході «Чортківської офензиви» Українська Галицька армія примусила відступити:

- а) Польську армію генерала Ю. Галлера;
- б) Добровольчу армію генерала А. Денікіна;
- в) Революційну повстанську армію Н. Махна;
- г) Загони Червоної гвардії під командуванням М. Муравйова.

1.5. Із якою метою Директорія УНР ініціювала заходи, описані в уривку з історичного джерела: «Ми, уповноважена волею трудящих України... Директорія, поваливши ненависний гетьманський режим, найближчим часом скличемо Конгрес усього трудового люду України. Делегатів обиратимуть на чесних і соціально справедливих засадах: від селянської курії – 71,4 %, від робітничої – 22,2 %, від трудової інтелігенції – 6,4 %...»?

- а) Узаконення повної націоналізації промислових підприємств і поміщицьких господарств;
- б) Санкціонування утворення Української автокефальної православної церкви;
- в) Започаткування широкомасштабних заходів політики «коренізації»;
- г) Розв'язання проблем організації влади та визначення форми державного устрою.

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 1 бал. Всього – 5 балів.

ЗАВДАННЯ 2. З'ясуйте рік створення цитованого документа.

1. «Обидві договірні сторони... визнають незалежність України і Білорусії, а також погоджуються і постановляють... кордон між Росією, Білоруссю та Україною, з одного боку, та Польщею, з другого, становить лінія... вздовж річки Збруч, до впадання її в річку Дністер...».
2. «Однині воєдино зливаються століттям одірвані одна від одної частини єдиної України – Західноукраїнська Народна Республіка (Галичина, Буковина й Угорська Україна) і Наддніпрянська велика Україна...».
3. «Польські та українські війська діють як війська союзні... Від початку спільних дій проти більшовиків Український уряд зобов'язується постачати продукти польській армії... Командування польськими військами зобов'язується постачати українським військам зброю та амуніцію...».
4. «Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від усієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям...».

а) 1917 р.; б) 1918 р.; в) 1919 р.; г) 1920 р.; д) 1921 р.

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 4 бали.

ЗАВДАННЯ 3. Установіть відповідність між назвами держав (позначено цифрами) та часом їхнього існування (позначено буквами).

1. Російська імперія;
2. Французька імперія Наполеона I Бонапарта;
3. Німецька імперія (II Рейх);
4. Австро-Угорська імперія.

а) 1569–1795 рр.; б) 1721–1917 рр.; в) 1804–1815 рр.; г) 1867–1918 рр.; д) 1871–1918 рр.

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 4 бали.

ЗАВДАННЯ 4. Увідповідніть країну (позначено цифрами) з подією (позначено буквами) суспільно-політичного життя 1920–1930-х рр., що відбувалися на українських землях, які входили до її складу.

1. Польська Республіка;
2. Королівство Румунія;
3. Чехо-Словацька Республіка;
4. Українська СРР.

- а) Створення Є. Коновальцем Організації українських націоналістів (ОУН);
- б) Проголошення автономії Підкарпатської Русі;
- в) Судовий процес над членами ОУН у справі вбивства міністра внутрішніх справ Б. Перацького;
- г) Створення В.С. Залозецьким-Сасом Української національної партії (УНП);
- д) Судовий процес над представниками української інтелігенції в справі «Спілки визволення України».

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 4 бали.

ЗАВДАННЯ 5. Установіть відповідність між територіальними змінами (позначено цифрами) та назвою мирного договору (1918–1920 рр.), що їх фіксував (позначено буквами).

1. Включення частини Верхньої Сілезії до складу Польщі, перехід м. Данциг під управління Ліги Націй.
2. Передання Трансильванії Румунії, Воєводини та Хорватії – Королівству сербів, хорватів і словенців.
3. Включення Богемії, Моравії та Судетів до складу Чехословаччини, приєднання Буковини до Румунії.
4. Визнання британського протекторату над Єгиптом, а французького – над Марокко та Тунісом.

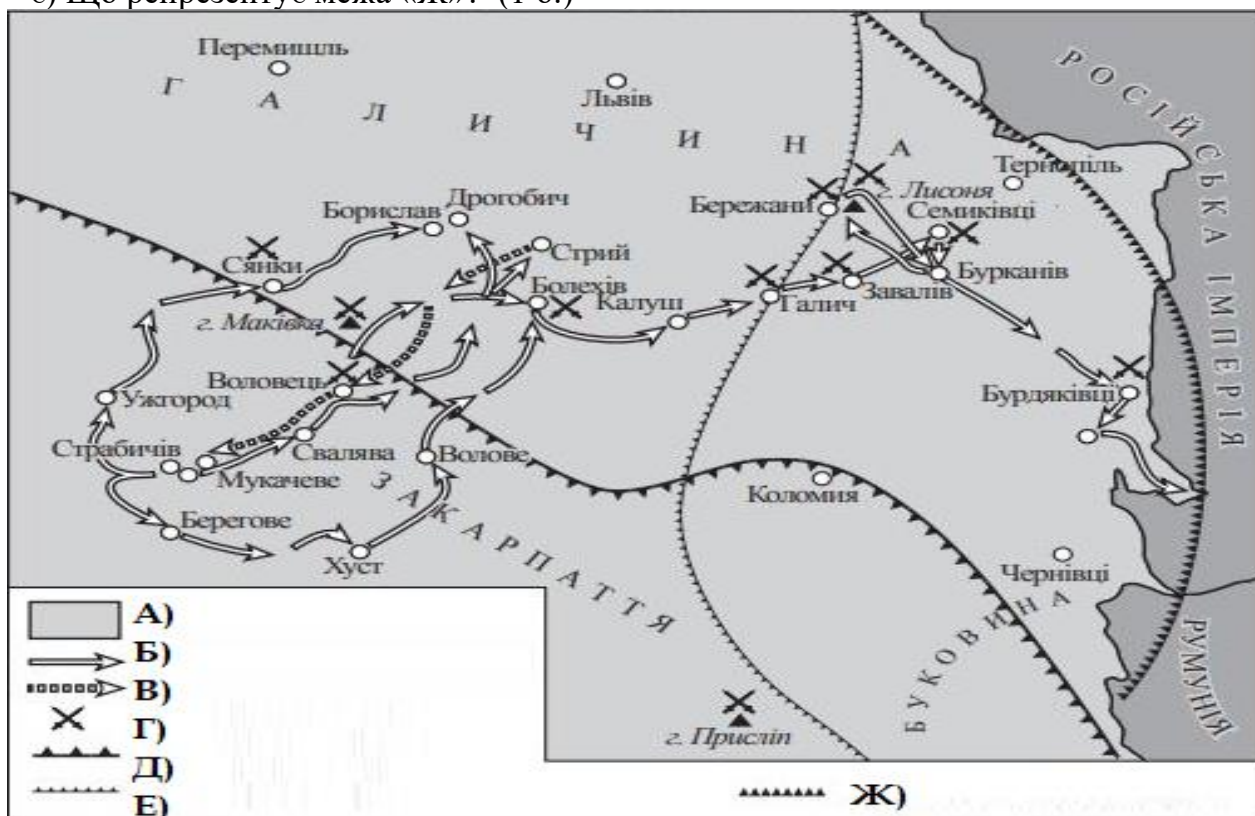
- а) Брест-Литовський;
- б) Севрський;
- в) Тріанонський;
- г) Сен-Жерменський;
- д) Версальський.

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 4 бали.

ЗАВДАННЯ 6. РОБОТА З КАРТОЮ. Завдання оцінюється у 10 балів.

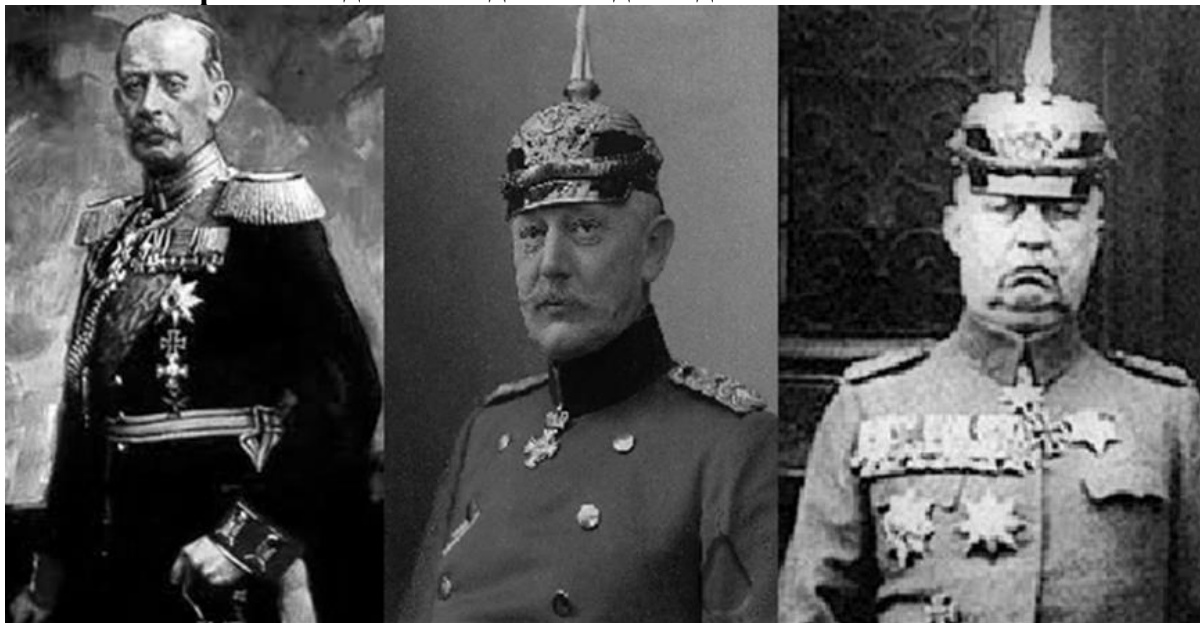
Уважно розгляньте мапу та дайте відповіді на запитання:

- а) До якої імперії входили Галичина, Закарпаття, Буковина? (2 б.)
- б) Що зображено білими стрілками? (2 б.)
- в) Що зображено білими пунктирними стрілками? (2 б.)
- г) Що репрезентують схрещені мечі? (1 б.)
- д) Що репрезентує межа «Д»? (1 б.)
- е) Що репрезентує межа «Е»? (1 б.)
- є) Що репрезентує межа «Ж»? (1 б.)

ЗАВДАННЯ 7. РОБОТА З ІСТОРИЧНИМИ ПЕРСОНАЛІЯМИ.

Розгляньте зображення діячів та дайте відповіді на запитання:

7.1. Ким є зображені діячі за професією?

а) монархи; б) пожежники; в) військові; г) поліціяни; д) прокурори.

7.2. Підданими якої монархії вони були?

а) Австро-Угорщини; б) Великої Британії; в) Королівства СХС; г) Німецької Імперії.

7.3. Цих діячів об'єднує розробка, втілення та реалізація стратегії...

а) «Дивної війни»; б) «Бліцкригу»; в) «Статуту пожежної служби»; г) «Розбиття трестів».

7.4. Розположіть діячів у відповідності до процесу створення вищезгаданої стратегії:

1. Розробка оригінального плану	а) Правий
2. Доповнення плану та пропозиція почати його втілення	б) Лівий
3. Реалізація плану на практиці	в) Центральний

7.5. Який з трьох діячів пізніше в своєму житті сколотив політичну кар'єру?

а) Лівий; б) Центральний; в) Правий

Критерії оцінювання: За кожну правильну відповідь – 3 бали. Всього – 15 балів.

ЗАВДАННЯ 8-9. За кожне наступне правильно виконане завдання – 20 балів.

Візьміть до уваги, що наступні два завдання оцінюватиметься дотримання таких критеріїв:

– відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);

– знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;

– з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів; – логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;

- наявність висновків – від 0 до 3 балів; – виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

ЗАВДАННЯ 8. Порівняйте аграрні реформи Центральної Ради та Гетьманату Павла Скоропадського. Знайдіть між аграрною політикою цих урядів спільні та відмінні риси.

Завдання оцінюється у 20 балів.

ЗАВДАННЯ 9. Сучасна Україна має навчитися відстоювати національну позицію на різних рівнях і протистояти у потоках інформаційного тиску. Одним із спірних питань є применшення ролі українців у політичному та соціально-економічному розвитку Російської імперії до 1917 року.

Як Ви вважаєте, у яких подіях кінця XIX – початку XX ст. діяльність українців заслуговує на увагу? Підтвердити свою думку прикладами.

Завдання оцінюється у 20 балів.